

ใบความรู้

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญและใจความรอง

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของข้อความหรือเรื่อง ว่าคืออะไร แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน

1. ส่วนที่เป็นใจความหลักหรือใจความสำคัญ
2. ส่วนที่เป็นใจความรองหรือพลความหรือส่วนที่ขยายใจความหลักเพื่อ

ให้ใจความหลักชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น

ตัวอย่างที่ 1 มีย่อหน้าเดียว มีใจความประเด็นเดียว ใจความหลักมักจะอยู่ช่วงต้นของข้อความ

คนตาบอดสีจะไม่ได้รับการอนุญาตให้มีใบขับขี่ยานพาหนะในครอบครองเนื่องจากอาการบอดสีของตาเป็นอุปสรรคสำหรับการบอกสัญญาณไฟจราจรบนท้องถนน

ใจความสำคัญ คือ

คนตาบอดสีจะไม่ได้รับการอนุญาตให้มีใบขับขี่ยานพาหนะในครอบครอง

ใจความรอง คือ

เนื่องจากอาการบอดสีของตาเป็นอุปสรรคสำหรับการบอกสัญญาณไฟจราจรบนท้องถนน

ตัวอย่างที่ 2 มีย่อหน้าเดียว มีใจความรองหลายประเด็น ใจความหลักมักจะอยู่ช่วงต้นของข้อความ

พระราชนิพนธ์บทละครของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีหลายอย่างเป็นเรื่องที่สนุก ชวนหัวเราะก็มี เป็นเรื่องเศร้าก็มี เป็นเรื่องที่ทำให้เราต้องใช้ความคิดใคร่ครวญก็มี เป็นเรื่องปลุกใจให้เกิดความรักชาติก็มี ที่เป็นเรื่องของประวัติศาสตร์และตำนานก็มี

ใจความสำคัญ คือ

พระราชนิพนธ์บทละครของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีหลายอย่าง

ใจความรอง คือ

1. เป็นเรื่องที่สนุกชวนหัวเราะก็มี
2. เป็นเรื่องเศร้าก็มี
3. เป็นเรื่องที่ทำให้เราต้องใช้ความคิดใคร่ครวญก็มี
4. เป็นเรื่องปลุกใจให้เกิดความรักชาติก็มี
5. ที่เป็นเรื่องของประวัติศาสตร์และตำนานก็มี

ตัวอย่างที่ 3 มีย่อหน้าเดียว มีใจความรองหลายประเด็น ใจความหลักอาจจะไม่ได้อยู่ช่วงต้นของข้อความ

เซรุ่มหลายอย่างผลิตมาจากสัตว์ชนิดต่าง ๆ กัน จากลิงบ้าง จากม้าบ้าง วัวบ้าง แต่เซรุ่มป้องกันพิษสุนัขบ้ารุ่นล่าสุดผลิตจากคน

ใจความสำคัญ คือ

เซรุ่มป้องกันพิษสุนัขบ้ารุ่นล่าสุดผลิตจากคน

ใจความรอง คือ

1. เซรุ่มหลายอย่างผลิตมาจากสัตว์ชนิดต่าง ๆ กัน
2. จากลิงบ้าง
3. จากม้าบ้าง
4. จากวัวบ้าง

ตัวอย่างที่ 4 มีหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้ามีใจความหลักและใจความรองเป็นประเด็นเดียวบ้าง หลายประเด็นบ้าง

คนอ้วนกับโทรทัศน์ สองสิ่งนี้แทบจะเป็นคนละเรื่องเดียวกันเลย แต่ถ้าคิดสักนิดจะพบว่า คนดูโทรทัศน์ เป็นเวลานานๆ ติดต่อกันทุกวันส่วนใหญ่จะเป็นคนอ้วน

คำอธิบายเรื่องนี้ได้แก่ การนั่งเฉยๆ ไม่ทำอะไรขณะนั่งดูโทรทัศน์ ทำให้ร่างกายไม่ได้ออกกำลังกายเลย เมื่อทำเป็นกิจวัตรประจำติดต่อกัน น้ำหนักของคุณก็จะเพิ่มขึ้นโดยไม่รู้ตัว ยิ่งถ้าดูโทรทัศน์ไปด้วยเคี้ยวขนมไปด้วยละก็

อีกไม่นานขาของคุณก็จะกลายเป็นขาหมูแน่

ใจความสำคัญ คือ

ย่อหน้าที่ 1

1. คนอ้วนกับโทรทัศน์ สองสิ่งนี้แทบจะเป็นคนละเรื่องเดียวกัน
2. แต่ถ้าคิดสักนิดจะพบว่า คนดูโทรทัศน์เป็นเวลานานๆ ติดต่อกันทุกวันส่วนใหญ่จะเป็นคนอ้วน

ย่อหน้าที่ 2

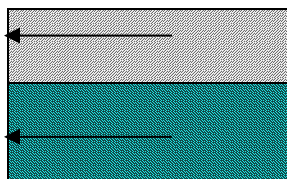
1. คำอธิบายเรื่องนี้ได้แก่ การนั่งเฉยๆ ไม่ทำอะไรขณะนั่งดูโทรทัศน์
2. ทำให้ร่างกายไม่ได้ออกกำลังกายเลย
3. เมื่อทำเป็นกิจวัตรประจำติดต่อกัน น้ำหนักของคุณก็จะเพิ่มขึ้นโดยไม่รู้ตัว
4. ยิ่งถ้าดูโทรทัศน์ไปด้วยเคี้ยวขนมไปด้วยละก็

ย่อหน้าที่ 3

1. อีกไม่นานขาของคุณก็จะกลายเป็นขาหมูแน่

คำอธิบายจับใจความสำคัญจากตัวอย่างทั้ง 4 ก็คือ ให้หาใจความหลักของแต่ละย่อหน้าแล้วเอาใจความหลักแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกันจับเป็นใจความสำคัญที่สุดเพียงประเด็นเดียว ในแต่ละย่อหน้าตำแหน่งของประโยคใจความสำคัญ มี ๔ แบบดังนี้

๑. ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งตอนต้นของย่อหน้าและมีประโยคสนับสนุนอยู่ในลำดับต่อไปนี้ ดังภาพภาพที่ ๑ แสดงตำแหน่งของประโยคใจความสำคัญแบบที่ ๑



ตำแหน่งประโยคใจความสำคัญ

รายละเอียดสนับสนุน

ตัวอย่าง

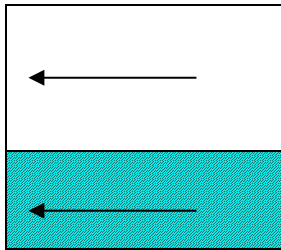
การพัฒนาชนบทมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งสำหรับประเทศไทย เพราะสภาพชนบทของเรายังต้องการพัฒนาในหลายๆด้านไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ดินทำกิน การประกอบอาชีพ ความเป็นอยู่ ปัญหาการศึกษาและสาธารณสุขที่เหมาะสม ซึ่งเรื่องต่างๆเหล่านี้มีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับความยากจนและมักจะเป็นวงจรที่มีปัจจัยหนึ่งเป็นสาเหตุของอีกปัจจัยหนึ่งเสมอ.....

ใจความสำคัญ คือ การพัฒนาชนบทมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งสำหรับประเทศไทย

แนวเรื่องหลัก คือ การพัฒนาชนบทต้องพัฒนาหลายๆด้านเพราะแต่ละด้านเป็นตัวหนึ่งในวงจรของปัญหา

๒.ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งตอนท้ายของย่อหน้า แบบนี้จะมีประโยชน์สนับสนุนหรือรายละเอียดต่างๆ กล่าวไว้อย่างกว้างๆในตอนต้นและก่อนจะจบย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญแสดงอยู่ในตอนท้ายสุด ดังภาพ

ภาพที่ ๒ แสดงตำแหน่งของประโยคใจความสำคัญแบบที่ ๒



รายละเอียดสนับสนุน

ตำแหน่งประโยคใจความสำคัญ

ตัวอย่าง

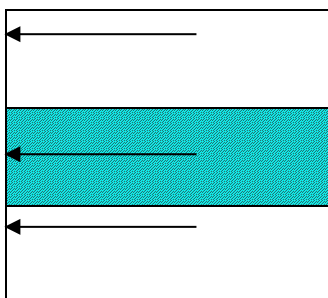
กากพืชมะพร้าวของพืช หล้า ใบไม้ หรือต้นพืช เมื่อไม่ใช่อย่างที่ให้นำมาหมักรวมกับปุ๋ยคอกโดยกองรวมกันไว้ให้มีความชื้นพอสมควรและต้องกลับกองหมักนี้สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ต่อจากนั้นประมาณ ๑ เดือนวัสดุต่างๆเหล่านี้จะผุพังกลายเป็นอินทรีย์วัตถุ การทำปุ๋ยหมักวิธีนี้ง่ายก็แล้วเสร็จตามกรรมวิธี

ใจความสำคัญ คือ การทำปุ๋ยหมักวิธีง่ายๆ

แนวเรื่องหลัก คือ การนำเศษวัสดุที่ไม่ใช้มาทำปุ๋ยหมักวิธีง่ายๆ

๓.ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งตอนกลางของย่อหน้าแบบนี้ จะมีประโยคสนับสนุนหรือรายละเอียดต่างๆกล่าวไว้อย่างกว้างๆในตอนต้นของย่อหน้ามีประโยคใจความสำคัญอยู่ตรงกลางย่อหน้าและต่อด้วยประโยคสนับสนุนหรือรายละเอียดต่างๆ ดังภาพ

ภาพที่ ๓ แสดงตำแหน่งของประโยคใจความสำคัญแบบที่ ๓



รายละเอียดสนับสนุน

ตำแหน่งประโยคใจความสำคัญ

รายละเอียดสนับสนุน

ตัวอย่าง

ในปัจจุบันเรามักจะพบโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ให้คนดื่มเครื่องดื่มที่เป็นอาหารเสริมอยู่เสมอซึ่งมีหลายประเภทหลายผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นและไม่จำเป็นต่อร่างกายเครื่องดื่มนมก็เป็นเครื่องดื่มอาหารเสริมชนิดหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อร่างกายเพราะมีส่วนประกอบของแร่ธาตุอาหารหลายอย่าง ได้แก่ คาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน เกลือแร่ และวิตามิน แร่ธาตุอาหารดังกล่าวนี้จะไปช่วยเสริมสร้างและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอของร่างกายและมีส่วนช่วยทำให้ร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรงและมีพลาสมาสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

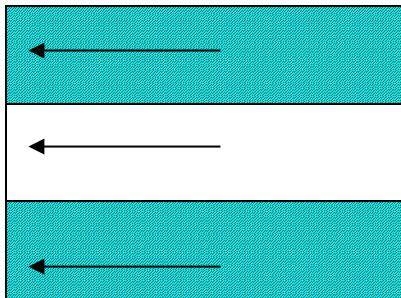
ใจความสำคัญ คือ เครื่องดื่มนมเป็นเครื่องดื่มอาหารเสริมชนิดหนึ่ง ที่มีความจำเป็นต่อร่างกาย

แนวเรื่องหลัก คือ การประชาสัมพันธ์ให้คนดื่ม เครื่องดื่มอาหารเสริมที่จำเป็น

๔.ใจความสำคัญอยู่ในตำแหน่งตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้าแบบนี้จะมีประโยคใจความสำคัญ ประโยคที่หนึ่งขึ้นมาก่อนแล้วตามด้วยประโยคสนับสนุนหรือรายละเอียดและจากนั้นก็ค่อยๆสรุป รายละเอียดต่างๆให้แคบลงในตอนท้ายสุดก็จบลงด้วยประโยคใจความสำคัญอีกครั้งหนึ่งเป็นประโยค ใจความสำคัญประโยคที่สอง

ประโยคใจความสำคัญทั้งสองประโยคนั้นจะต้องมีความหมายอย่างเดียวกันหรือสอดคล้องกันแต่รูป ของประโยคอาจไม่เหมือนกันก็ได้ ดังภาพ

ภาพที่ ๔ แสดงตำแหน่งของประโยคใจความสำคัญแบบที่ ๔



ตำแหน่งประโยคใจความสำคัญ

รายละเอียดสนับสนุน

ตำแหน่งประโยคใจความสำคัญ

ตัวอย่าง

รถยนต์นับได้ว่าเป็นพาหนะที่จำเป็นสำหรับธุรกิจเพราะนักธุรกิจไม่ต้องการใช้เวลามากในการเดินทาง การใช้เวลาน้อยหรือการเพิ่มความสะดวกรวดเร็วได้มากเท่าไรก็ยิ่งจะเป็นการเพิ่มกำไรให้นักธุรกิจได้มาก เท่านั้นซึ่งนอกเหนือจากความจำเป็นพื้นฐานคือ ปัจจัย ๔ อันได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรคและ เครื่องนุ่งห่ม อาจกล่าวได้ว่ารถยนต์ คือ ปัจจัยที่ ๕ ของนักธุรกิจ

ใจความสำคัญที่หนึ่ง คือ รถยนต์นับได้ว่าเป็นพาหนะที่จำเป็นสำหรับนักธุรกิจ

ใจความสำคัญที่สอง คือ รถยนต์คือปัจจัยที่ห้าของนักธุรกิจ

แนวเรื่องหลัก คือ รถยนต์เป็นพาหนะจำเป็นในการเดินทางของนักธุรกิจ